

שם הקורס

מדע ומגדר בראי הפילוסופיה

מרצה

גב' מאיה רומן

סמסטר

א'

דרישות הקורס

השתתפות ב-80% מהמפגשים + הגשת עבודה מסכמת בזוגות

הרכב הציון הסופי

עבודת הגמר

מבנה הקורס

תאריך / מס' שיעור

נושא השיעור ותכני השיעור (מטלות, רשימת קריאה, משימות וכיו"ב)

מבוא - כמה נשים ישנן היום בדיסציפלינות המדעיות השונות? מדוע בחלק מהתחומים אנו רואים עלייה באחוז הנשים ובאחרים לא?

18.10.20/ 1

קריאת חובה: ינאי, ניצה (2007), "שאלת המדע בפמיניזם - סנדרה הארדינג וסוגיית החקירה המדעית בפמיניזם, בתוך: נ. ינאי, ת. אלאור, א. לובין, ח. נווה (עורכות), דרכים לחשיבה פמיניסטית - מבוא ללימודי מגדר (רעננה: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה), עמ' 196-225.

קריאת רשות: Keller, Evelyn Fox, (2001). *From working scientist to feminist critic*. In Lederman, M. and Bartsch, I. (Eds), *The Gender and Science Reader*, Routledge, New York.

רפואה ומגדר - כיצד מחקרים רפואיים מתבצעים? היכן בתהליך מגדר יכול להשפיע על המחקר? מהי השיטה המדעית? המודל של פופר והביקורת הפמיניסטית עליו

25.10.20/ 2

קריאת רשות: Ray Moynihan, "The making of a disease: female sexual dysfunction," *British Medical Journal* 326 (2003): 45-47.

מגדר וארכיאולוגיה או ארכיאולוגיה פמיניסטית - מה ההבדל בין התייחסות לדיספלינה מדעית דרך עדשה מגדרית או דרך עדשה פמיניסטית. מקרה בוחן: ארכיאולוגיה. התפיסה של אליסון ווילי מול התפיסה של ג'ואן ג'רו.

01.11.20/ 3

<p>Margaret W. Conkey, "One Thing Leads to Another: Gendering Research in קריאת רשות: Archaeology," in Londa Schiebinger (ed.), <i>Gendered Innovations in Science and Engineering</i> .64-43.)Stanford, 2008(, pp</p>	
<p>מגדר וביולוגיה - איך סטריאוטיפים מגדריים מעצבים את התפיסות של חוקרים בביולוגיה? האם יש טבע אנושי והאם נכון להניח אותו?</p> <p>קריאת חובה:</p> <p>Martin, Emily. "The egg and the sperm: How science has constructed a romance based on stereotypical male-female roles." <i>Signs: Journal of Women in Culture and Society</i> 16.3 (1991): 485-501.</p>	<p>08.11.20/ 4</p>
<p>המדע של הבדלים מגדריים - האם יש מוח נשי ומוח גברי ואת מי זה מעניין?</p> <p>קריאת חובה: Joel, D., Berman, Z., Tavor, I., Wexler, N., Gaber, O., Stein, Y., ... & Liem, F. (2015). Sex beyond the genitalia: The human brain mosaic. <i>Proceedings of the National Academy of Sciences</i> 112(50), 15473-15468.</p>	<p>15.11.20/ 5</p>
<p>האם יש מקום לביקורות פמיניסטיות במדעים המדויקים – רציונליזם: על מה השיטה המדעית המודרנית מבוססת? מה העקרונות הפילוסופיים שעומדים מאחורי היכולת שלנו לעסוק במדע. הגישה הרציונליסטית של דקארט והביקורת הפמיניסטית עליה.</p> <p>קריאת חובה: Susan Bordo (2001), "selections from <i>the flight to objectivity</i>"., in Lede ,nan, M. and Bartsch, I.)Eds(, <i>The Gender and Science Reader</i> .Routledge: New York</p>	<p>22.11.20/ 6</p>
<p>האם יש מקום לביקורות פמיניסטיות במדעים המדויקים – אמפיריציזם: מה זה אמפיריציזם? איך התפתחה השיטה המדעית כתוצאה מההגות של סר פרנסיס בייקון. הביקורת הפמיניסטית על בייקון ואמפיריציזם.</p> <p>קריאת חובה: Carolyn Merchant (2001), "dominion over nature"., in Lederman, M. and Bartsch, I.)Eds(, <i>The Gender and Science Reader</i>, Routledge: New York</p>	<p>29.11.20/ 7</p>
<p>מלחמות המדע – האם יש משהו אנטי-מדעי בביקורת הפמיניסטית? סקירה קצרה של "מלחמות המדע" בשנות השמונים והתשעים של המאה הקודמת. פרשת סוקאל ותקרית האחים בוגדנוב. עד כמה המדע יכול לבקר את עצמו?</p>	<p>06.12.20/ 8</p>
<p>כימיה ומגדר – למה יש רק מארי קירי אחת?</p>	<p>20.12.20/ 9</p>

<p>נדון בהישגים הייחודים של מארי קירי ונתהה מה אפשר אותם? האם היא הייתה יחידה מסוגה או שהתנאים שנוצרו סביבה היו יחודים? כיצד ההישגים שלה השפיעו על מדעניות נוספות בתחום?</p> <p>קריאת חובה: Rentetzi, M.)2004(. Gender, politics, and radioactivity research in interwar .393-359 ,(3)95 ,Vienna: The case of the Institute for Radium Research. Isis</p>	
<p>אפיגנטיקה – מדע נשי? התפיסה הביולוגית של ברברה מק'קלינטוק. הדחייה של התאוריות שלה כלא מבוססות וקבלתן רק שלושה עשורים מאוחר יותר. האם יש משהו "נשי" בתפיסה של מק'קלינטוק את מדע הביולוגיה ובמדע האפיגנטיקה שצמח מהתגליות שלה?</p> <p>קריאת חובה: Keller, Evelyn Fox. "The gender/science system: or, is sex to gender as nature is to .49-37 :(1987) 2.3 science?." <i>Hypatia</i></p>	27.12.20/ 10
<p>פיזיקה ומגדר :</p> <p>האם ישנה "שפה" לפיזיקה? האם הפיזיקה שלאחר המהפכה של המאה העשרים "פמיניסטית" יותר מהפיזיקה הניוטונית? האם נכון לחשוב על ההבדלים בהקשר מגדרי?</p> <p>קריאת רשות:</p> <p>Traweek, Sharon. <i>Beamtimes and lifetimes</i>. Harvard University Press, 2009.</p> <p>Barad, Karen. <i>Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning</i>. duke university Press, 2007.</p>	03.01.20/ 11
<p>מדע פמיניסטי: איך אפשר לפתח תפיסות חדשות בנוגע למדע? מגדר ככלי לשבירת מסגרות מחשבתיות. איך מדענים יכולים לשלב חשיבה מגדרית בעבודה היומיומית שלהם?</p> <p>קריאת חובה: הארווי, דונה, (2006) "מניפסט הסייבורג: מדע, טכנולוגיה, ופמיניזם-סוציאליסטי בסוף המאה העשרים", תרגום: מריאנה בר, בתוך דלית באום, דלילה אמיר, רונה ברייר-גארב ועוד. (עורכות), ללמוד פמיניזם: מקראה. הוצאת הקיבוץ המאוחד</p> <p>קריאת רשות: Haslanger, Sally.)1999(, "what science is and it ought to be: feminist values ,13 ,and normative epistemology", in <i>Philosophical Perspectives</i> 480-459.epistemology, p</p>	10.01.20/ 12

קריאת חובה

שאלת המדע בפמיניזם – סנדרה הארדינג וסוגיית החקירה המדעית בפמיניזם, בתוך: נ. ינאי, ת" (2007), ניצה (אלאור, א. לובין, ח. נווה) (עורכות), דרכים לחשיבה פמיניסטית - מבוא ללימודי מגדר (רעננה: הוצאת האוניברסיטה עמ 196–225, הפתוחה).

Martin, Emily. "The egg and the sperm: How science has constructed a romance based on stereotypical male-female roles." *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 16.3 (1991): 485-501.

Joel, D., Berman, Z., Tavor, I., Wexler, N., Gaber, O., Stein, Y., ... & Liem, F. (2015). Sex beyond the genitalia: The human brain mosaic. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 112(50), 15468-15473.

.Susan Bordo (2001), "selections from *the flight to objectivity*", in Lederman, M. and Bartsch, I. (Eds), *The Gender and Science Reader*, Routledge: New York

Carolyn Merchant (2001), "dominion over nature", in Lederman, M. and Bartsch, I. (Eds), *The Gender and Science Reader*, Routledge: New York

Rentetzi, M. (2004). Gender, politics, and radioactivity research in interwar Vienna: The case of the Institute for Radium Research. *Isis* 95(3), 393-359.

2.3 Keller, Evelyn Fox. "The gender/science system: or, is sex to gender as nature is to science?." *Hypatia* 1(1987): 49-37.

הארווי, דונה, (2006) "מניפסט הסייבורג: מדע, טכנולוגיה, ופמיניזם-סוציאליסטי בסוף המאה העשרים", תרגום: מריאנה בר, בתוך דלית באום, דלילה אמיר, רונה ברייר-גארב ועוד. (עורכות), ללמוד פמיניזם: מקראה. הוצאת הקיבוץ המאוחד

קריאת רשות

Keller, Evelyn Fox, (2001). *From working scientist to feminist critic.*, in Lederman, M. and Bartsch, I. (Eds), *The Gender and Science Reader*, Routledge: New York.

Ray Moynihan, "The making of a disease: female sexual dysfunction," *British Medical Journal* 326 (2003): 45-47.

Margaret W. Conkey, "One Thing Leads to Another: Gendering Research in Archaeology," in Londa Schiebinger (ed.), *Gendered Innovations in Science and Engineering* (Stanford, 2008), pp.43-64.

Traweek, Sharon. *Beamtimes and lifetimes*. Harvard University Press, 2009.

Barad, Karen. *Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*. duke university Press, 2007.

Haslanger, Sally. (1999), "what science is and it ought to be: feminist values and normative epistemology", in Philosophical Perspectives, 13, epistemology, p.459-480

הערות

סדר השיעורים והתוכן יכול להשתנות לאור הדיונים בכיתה וההתקדמות בחומר. יהיה דיון נרחב בעבודה, איך לכתוב אותה והדרכה צמודה למי שיזדקקו לה.